

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever & eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 34.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags & zaterdags.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk, 15 centimen.
Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

De personen die een abonnement aan den *POSTRIJDER* nemen voor het jaar 1875, zullen het blad GRATIS ontvangen van heden tot aanstaande Nieuwjaar.

TONGEREN, DEN 15 DECEMBER.

Het rapport van M. Thonissen over het budget van oorlog voor 1875, is verschenen. De 3^e sectie had opgeworpen, dat men aan den minister van oorlog de vraag stellen zou: *welke zijn de inzichten van het gouvernement, opzichts den persoonlijken en verplichtenden dienst!* De centrale sectie is algemeen van gedacht, dat die vraag geen reden van bestaan heeft. Wat nu zeggen van de liberale bladen die altijd beweerd hebben dat het kabinet de kwestie van den verplichtenden dienst voor den dag brengen zou? Men ziet wat weerde men aan de gezegden der liberale pers hechten kan. Wat wij gezegd hebben, is de waarheid: er is geen spraak van het verzwaren van den militairen dienst. Dat werk zal men aan de liberalen overlaten, die de overdevren voorstanders van het militarism zijn.

Het is nu eene stellige en bepaalde waarheid, dat de *Echo du Parlement*, uit de pruisische kanselarij tijding ontving en dus met het pruisische gouvernement betrekkingen had. « Zeker is het ten minste, zegt de *Courrier de Bruxelles* dat de *Echo* een of meer mededeelingen heeft opgenomen, voortkomende van een soort van *commis-voyageur* in pruisische politiek, van een plaatsers van artikels, die in de duitsche ambassade te Parijs gemaakt en uit het fonds der *kruidieren* betaald worden. » Wel is waar kan men aannemen, dat de *Echo du Parlement*, die met het *Journal de Liège* en den *Précurseur*, de voorspreker is van de pruisische politiek, niet betaald werd; maar anderen zullen beweren, dat men in het kamp der liberalen niet ligt gratis werkt. Hij, die over het fonds beschikt, zou alleen dat mysterie kunnen onphelderen, zegt M. von Arnim; maar hij zal het niet.

Stads- & provincie nieuws.

Door koninklijk besluit van den 11 december zijn deurwaarders benoemd bij de rechtbank van eersten aanleg van Tongeren:

1° M. J. L. Stevens, kandidaat deurwaarder, te Sichen-Sussen en Bolré.

2° M. C. G. Chennaux, kandidaat deurwaarder, commissie griffier bij het vrederegerecht van het kanton Brée.

Men schrijft uit Maaseyck, 12 december:

Na aafloop van de jaarmarkt welke zaterdag te Bree plaats had, trokken eenige drinkebroers op zwier, en bleven aldaar in eene herberg zitten tot middernacht. Zij werden alsdan door den baas aan de deur gezet en kregen hierover onderen twist. Een hunner liep naar eene haag, wapende zich met eenen wapper paal en trok alzoo op zijn tegenstrever af. Middelerwijl was een jongeling, geboortig te Stamproy en te Bree verblijvende, op het gerucht toegelopen en kwam juist den woedende kerel tegen. Deze meenende met zijnen vijand te doen te hebben, bracht hem dadelijk eenen zo hevigten slag op het hoofd toe, dat de jongeling bewusteloos ten gronde viel, alwaar hij 's morgens gevonden werd en ten gevolge daarvan de volgende dag overleed. Het gerecht is verleden dinsdag ter plaatse geweest. Men zegt dat de dader op de vlucht is.

Sterfgeval.

Wij vernemen het afsterven van den achtbaren heer Vermeire, lid van de kamer der Volksvertegenwoordigers.

De heer Vermeire was officier van het Leopoldsorde. Hij heeft verscheidene jaren het arrondissement Dendermonde in de Kamer vertegenwoordigd, waarvan hij ook lang één der secretarissen was. Van een rechtschapen karakter, vurig en oprecht katholiek, verstandig en ieverig man, is hij, na de H. Sacramenten der Kerk ontvangen te hebben, in de grootste gevoels van godsvrucht overleden.

BINNENLAND.

Wij vernemen dat er van den diefstal, onlangs te Luik gepleegd ten nadeele van M. Flament, alhier, reeds voor ongeveer 10,000 fr. gevonden is. Al de gesteenten zijn teruggevonden, maar van het goud heeft men tot nu toe niets kunnen ontdekken. Van de vier aangehouden, wier in hechtenisneming wij reeds gemeld hebben, is er een de dader en de drie anderen zijn medeplichtigen.

— Men schrijft uit Charleroi:

Eene spoorwegramp, die schrikkelijke gevolgen zou hebben kunnen na zich slepen, is in de omstreken der statie van Charleroi gebeurd. De reizigerstrein van 6 uren 40 minuten, was naar Namen vertrokken, toen hij te Marcienne gekomen, op eene machien botste, komende van Couiller. De schok was zoo geweldig niet, omdat de machinisten in tijds het gevaar hadden bemerkt, en hun vuur

hadden omgetrokken. Niettemin zijn de twee machinisten zeer beschadigd en een 10tal personen werden gekwetst.

De machinisten, de treinoverste Van de Waele, de garde Laurent, de treinwachter zijn erg aan het hoofd gekneusd. De brieveendrager van Martigny werd de vingers verpletterd en vier reizigers bekwamen kneuzingen aan het hoofd.

De reizigers werden met eenen anderen te hunner bestemming gebracht.

De oorzaak der ramp is, denkt men, aan de onoplettendheid der naaldwachters toe te schrijven.

Zaterdag avond had op de Minderbroedersrui te Antwerpen, het volgende plaats: Een jongen van tien of twaalf jaren droeg eene kartonnen doos, waarin men, opdat hij het niet zou verliezen, eenig geld gelegd had. Het gerammel van het geld wekte de aandacht op van een anderen jongen, die den eersten knaap aan den klap hield. Om het geld in de doos meester te worden, had de rakker, ook tien of twaalf jaar oud, een gat in den bodem der doos gesneden. Toen de andere dit bemerkte, begon hij te schreeuwen en het volk greep den kleinen en veel belovenden Cartouche vast. Deze droeg een gansch pak suiker onder den arm, dat waarschijnlijk ook van diefstal voortkwam. Geruimen tijd heeft men den deugniet vastgehouden. Eindelijk liet het volk hem loopen. Politie was er niet te zien.

— *Liberale eclips* — Sedert eenigen tijd zijn er aardige geruchten in omloop in het land van Chimay. Een liberaal, een van die mannen, die het rooven van 's Pauzen goed, het rooven van het goed der kerken, het rooven der studiebeurzen, enz. goedkeuren, heeft gedaan, wat hij altijd goedkeurde. Zijne heldendaden zijn voltrokken. De reize is lang, bijzonderlijk als men, zoals onze held, eene zware kist meedraagt, die aan zijne zorg was toevertrouwd. Het gat, dat die zwaargeladen liberaal in de maan gemaakt heeft, is, zegt men, zoo groot, dat er niet de minste klaarte meer te bespeuren is. Men heeft de nieuwe lantaarns moeten ontsteken, die men in de gemeente geplaatst had, en nog heeft men den man noch de geldkist kunnen vinden.

— Een zekere heer Selberger te Bombay heeft eene wijze van gazbereiding uitgevonden.

Door middel van beweging waaier, met behulp van een uurwerk in beweging gebracht, wordt lucht gedreven, door petroleum afval, in een ontvanger, waaruit zij door hydraulische drukking in de buizen gevoerd wordt.

De drukking geschiedt zonder stank, geluid, vuur of vuil.

Het licht van zulke gaz is zeer helder en krachtig, en kost het derde van kolengaz.

— Een nieuw middel, tegen den hoest waarop in de wetenschappelijke bladen de aandacht gevestigd wordt, onderscheidt zich door bijzondere onkostbaarheid. Het luidt als volgt:

Volgeas dr. Brown Squard kan men eene opkomende hoestbui tegengaan door de lippen in de nabijheid van den neus te brengen, evenals men door drukking op zijde van den neus het niezen beletten kan. Eene drukking voor en dicht bij het oor doet den hoest en ook den hik bedaren; de laatste evenwel niet zoo goed als de hoest.

Men kan ook het hoesten voorkomen door de tong sterk tegen het verhemelte aan te drukken. Als bewijs, dat de wil op hoesten grootten invloed kan uitoefenen, haalt Browns Squard het woord van eene Fransche ziekenverpleegster aan: « de eerste die hoest, wordt op dieet gesteld; » hoesten was in hare zaal eene zeldzaamheid.

Drie middelen voor een en allen even goedkoop!

BUITENLAND.

Nederland.

Men meldt uit Elburg:

De visscherij op de Zuiderzee laat veel te wenschen over; liet het zich aanvankelijk voor ons visschersvolkje, ten opzichte van den zoogenaamden panharing, gunstig aanzien, thans bespreekt men hem niet, of zeer weinig; zeehonden des te menigvuldiger, waarvan de visschers zeer veel last hebben. De haring schijnt ten gevolge van de laatste vorst naar de diepte te zijn gegaan.

Frankrijk.

DE GROENE KRAWATTEN.

Wij hebben vroeger de ontdekking gemeld eener dievenbende te Parijs, die onder den naam van de *Groene Krawatten*, en onder de leiding van zekeren Godard, een gewezen kapitein der *Commune*, in de hoofdstad ontelbare diefstallen, moordpogingen en zelfs moorden had gepleegd. Er waren reeds 75 aanhoudingsmandaten uitgeveerdigd tegen den kapitein Godard en zijne medeplichtigen. Eenige dagen geleden werd een genaemde Gassnier, in de *rue Oberkampf*, op heeterdaad van diefstal betrapt en aangehouden.

Behendig ondervraagd door den heer Féré, politie-commissaris der wijk, verraadde Gassnier verscheidene zijner kameraden, welke men weldra in handen kreeg. Twee hunner hadden *Groene Krawatten* in hunnen zak. Na eenige ondervragingen bekwam de heer Féré de zekerheid, dat hij de hand had gelegd op eene vertakking der bende

van Godard, die, sedert de aanhouding van de laatste, hare werkzaamheden onder de leiding van Gassnier voortzette. De namen van 64 nieuwe leden der bende werden hem bekend gemaakt, waarvan er thans reeds 15 achter de grendels zijn. Dit maakt te samen 145 mandaten van aanhouding, welke tegen de bende der *Groene Krawatten* zijn uitgeveerdigd.

Amerika.

LETTERZETTERS-PRJSKAMP.

Eerlang zal te Washington een prijskamp plaats hebben, waarin veel belang wordt gesteld door de drukkers en letterzetters dier stad. Tien of twaalf mededingers zullen elkander den prijs betwisten der gauwheid in het letterzetten. Twee prijzen, een gouden en een zilveren haak, zullen toegekend worden aan hen die op een bepaalden tijd het meest zullen gezet hebben. Men zal daarbij echter rekening houden van de zorg en de juistheid waarmee het werk gedaan is, want het zou niet betamen dat een gouden of zilveren haak geschonken werd aan den zetter eener proef vol drukfonten. De mededingers die zich tot nu toe hebben laten inschrijven, zijn mannen die vele uren achtereen hunne 1600 letters per uur kunnen zetten, hetgeen ten minste zoo moeilijk en veel nuttiger is dan eene reeks van 200 karambols te spelen op den billard.

Politiek overzicht.

Eene correspondentie uit Berlijn zegt, dat de vervolging tegen de katholieken er met kracht wordt voortgezet. De wet van mei 1875 wordt streng toegepast op de mindere geestelijkheid, vooral sedert het gouvernement ongerust wordt over den vooruitgang van de apostolische vereeniging in het gebied. Er wordt gezegd, dat het ordewoord aan de katholieken gegeven wordt door pater Walfaitte, bestuurder der Jesuïeten in Oostenrijk en Duitschland, te Inspruck. Al de pogingen van den Pruisischen minister van eerediensten om die maatschappij aan een officieel toezicht te onderwerpen, bleven tot nu toe vruchteloos. De vereeniging neemt eene aanzienlijke uitbreiding in de Rijnprovincien, en ofschoon ook de Jesuïeten uit Duitschland verjaagd zijn, schijnt hare invloed er aan te groeien, naarmate de vervolging strenger wordt!

De laatste berichten uit Spanje zijn nogmaals gunstig aan de Carlisten. Ziehier de depechen die dezen morgen toegekomen zijn:

Tolosa, 10 december.

De troepen aangevoerd door Loma, hebben den 8 en 9 zulke verliezen onderstaan, dat hij zijnen aanval op Oyarzun en Andoain (Guipuzcoa) niet herbegonnen heeft.

In Navarra heeft Serrano, vooraleer den aanval te wagen, Laserna en Moriones doen roepen. De geographische ligging niet veranderende, zullen deze drie opperhoofden op dezelfde punten te strijden hebben als hunne voorgangers van den zevenjarigen oorlog.

ESTELLA, TOLOSA, VERA.
Ondanks de 40,000 mannen van het viervoudig verdrag werden Espartero, Sarfield, Lacy-Evans, den 15, 16 en 20 maart 1873 te Yrurzun, Hermani en Zomosas verslagen.

Ondanks hunne talrijke kanonnen en bataillons, zullen Serrano & Co, hetzelfde lot nu ondergaan. « Serrano zal een tweede *Somorostro* hebben, » dit is de geestdriftige kreet der Carlisten.

Bayonne, 10 december.

De Republikeinen hebben niet alleenlijk op verscheidene Fransche vaartuigen van Bidassoa geschoten, maar ook op den pastoor van Biriaton, die de laatste III. Sacramenten aan eene zieke droeg.

De Fransche overheden hebben onmiddellijk gereclameerd bij het gouvernement van Irun, dat zijn spijt over het geval zou uitgedrukt hebben, maar dit onnoemlijk feit, na de gewerschten, laatste op een schip van den Staat gelost, heeft onze bevolking ten hoogste verbitterd.

De Carlisten hebben nooit de onzijdigheid geschonden, maar de republikeinen doen dit dagelijks.

Tolosa, 10 december.

De vijand trekt haastig naar San-Sebastian; het schijnt dat Loma dood en Blanco gekwetst is; onze vrijwilligers vinden veel geweren, levensmiddelen en krijgsvoorwerpen op het slagveld, dat met lijken overdekt is.

Er heerscht voor dezen zegepraal een groote geestdrift onder onze bataillons.

« Maandag en dinsdag is er een veldslag op den weg van Tolosa geleverd. Het republikeinsch leger nam dinsdag Urnieta, in, en de rechter vleugel rukte tot aan Andoain; maar het middelkorps werd teruggestooten, ondanks wonderen van dapperheid. Bij hinnen acht, liepen de Carlisten vier maal op hen toe met de bajonet; de wacht van don Carlos, het eerste en het tweede bataillon van Guipuzcoa verloren veel volk; het Carlistisch opperhoofd Mogrovejo is aan den arm en de borst gekwetst, maar de liberalen hebben 700 mannen verloren.

« Generaal Loma trad binnen St-Sebastiani. Het weder was zeer slecht en belette de krijgsverrichtingen. Don Carlos is te Vergara. »

Tot zooverre de tijding, door de republikeinen overgeëind, zien wij nu deze uit Carlistisch bron:

« De zegepraal der Carlisten wordt bevestigd. Tien duizend mannen, door Loma gecommanceerd zijn verslagen en teruggestooten geworden van Laserta tot aan Pagollaga. Het gevecht, om tien ure 'smorgens begonnen, is eerst 's avonds omtrent vier ure geëindigd en was zeer bloedig.

« De Carlisten hebben verscheidene malen met de bajonet den vijand vervolgd; de weg was met lijken bezaid. Onze verliezen zijn groot, maar die der Republikeinen zijn schrikkelijk! Generaal Mogrovejo is lichtelijk aan de borst gewond. De geestdrift in het kamp der Carlisten is zeer groot.

« Verder meldt eene depeche uit Bayonne:

« Loma is dood en Blanco gekwetst.

« Hun aflocht is zoo spoedig geweest, dat wij hunne gekwetsten in groot getal op het slagveld moeten wegnemen hebben. Zij worden sedert vier dagen in onze ambulancen van Tolosa wel verzorgd.

« Vaarwel, schoone droomen van Serrano! Vaarwel Tolosa, Estella en Pampeluna!...

« Serrano zal zich te vreden moeten houden, met gedurende enige weken te Logrono, in gezelschap van Espartero, met de kaart te spelen, in afwachting, dat de tijd ons toelaat hem op onze beurt te Estella, op Carrascal of elders te verslaan. »

Het proces van graaf van Arnim is den 9 te Berlijn begonnen. Onder rechterlijk opzicht, weet men waarvan er kwestie is. De prins van Hohenzoloh, in het begin van dit jaar bezit nemende van de archieven van het Duitsch afgezantschap te Parijs, vond er het gefal depechen niet, aan zijnen voorganger, den graaf van Arnim, toegestuurd. Ten gevolge eener briefwisseling over dit onderwerp, tusschen de kanselarij van het keizerrijk en graaf van Arnim, erkende deze, dat een deel dezer depechen in zijn bezit waren, maar verklaarde, dat hij niet wist wat er van de andere geworden was. Ligenoodig om de stukken, die hij in handen had, terug te zenden, stelde hij er maar in toe, de helft ervan weder te zenden, voor reder gevende, dat hij zekere depeches als zijn persoonlijk eigendom beschouwde.

Daaruit volgde de geyangneming van graaf van Arnim, en eindelijk zijne verschijning voor de rechtbank van Berlijn.

Dit is echter maar het minst belangrijke der zaak. Wat er achter de beschuldiging schuilt, is de twist van von Bismarck en graaf van Arnim over de politiek zelve van het werk, waarvoor er tot hiertoe zooveel en zulke pijnlijke offeringen gedaan zijn, in dezen gedachten tweestrijd op het spel staat. Von Bismarck heeft in den heer van Arnim al den tegenstand en al de heerschezucht als vereenigd ontmoet, die zijne gach hinderden, en welke niet alleen zijnen hoogen stand, maar hetgeen hij zelf zijn werk noemt, in gevaar konden stellen. Hij heeft gezwoeren dezen geveesden tegenstrever te zullen verpletteren, en hij heeft de vriendschap, de aan het land bewezene diensten, de vermaardheid van den naam, den rang en de schitterende betrekkingen van den oudalgezant vergeten, om diens hoofd met eenen harden slag te treffen.

De heer van Arnim was, inderdaad, de persoon, bij wien zich al degenen voegden, die het revolutionair grondstelsel en de radikale doenwijze van den grootkanselier van hem verwijderden. De keizerin Augusta, de koninklijke prinses, het hof, de hooge adel, geheel de *Junker* stam, die de *Kreuss-Zeitung* tot orgaan had, de conservateurs der Hoogekamer, de Rijksdag, ja! tot de particularisten, zagen in dezen schitterenden diplomaat den gerechten mededinger en den toekomstenden opvolger van prins van Bismarck. Iedereen vestigde op hem de hoop eener verandering van de gevaarlijk geoordeelde politiek, gevaarlijk in hare strekkingen en middelen van toepassing.

De katholieken zelve, hoewel zich niet vleiende met begoochelingen, en zelfs de vijandelijkheid kenneende, die van Arnim aan de Kerk, gedurende het Concilie te Rome, klaar veropenbaard had, verwachtten door zijne aankomst eene min overdraaglijke vervolging, die de rechten van het geweten niet gansch onder de voeten zou hebben vertrappt.

Een zeer moeilijk punt van den tegenstand, waarvan wij spreken, is het karakter der betrekkingen, die tusschen de keizerin en graaf van Arnim bestaan hebben. Volgens eenige halve veropenbaringen, genoeg verstaanbaar nogtans voor hen, die de zaken kennen, zou er van niet min kwestie zijn dan van eene beschuldiging van formeel zamenzwering van de hofpartij tegen den machtigen prins-kanselier. Men beweert, dat de debatten zeer curieuze zaken zullen veropenbaren, aangezien van Bismarck besloten heeft, niets te ontzien.

Nogtans in eenige andere kringen (zegt een brief uit Berlijn), hoopt men, dat van Bismarck, niet-tegenstaande zijne stoutmoedigheid, voor het schandaal terug zal wijken, dat uit de inmenging van den naam der keizerin in de debatten, zou volgen. Doch anderen antwoorden, dat de rijkskanselier zich daardoor niet zal laten afschrikken. Hij heeft den heer van Arnim durven aanhouden zonder naar de denkwijze van den keizer te vragen; hij zal wel tot het niterste gaan!